

AMAÇ:

Bu talimatın amacı Aile Sağlığı Merkezinin dezenfeksiyonunu sağlamak için yöntem belirlemektir.

SORUMLULUK:

Bu talimatın uygulanmasından temizlik personeli, kontrolünden ASM Hekimleri sorumludur.

TANIMLAR :

Bölmeler: Aile sağlığı merkezindeki bölümler risk durumlarına göre tanımlanmıştır. Buna göre;

- Yüksek Riskli Alanlar:** Tıbbi Müdahale odası, Laboratuvar , RİA Uygulama Odası
- Orta Riskli Alanlar:** Bekleme salonu, Poliklinik odaları, Aşılama ve bebek/çocuk izlemeleri odası, Gebe izlem ve Aile Planlaması odası, Emzirme Odası, Eğitim Salonu
- Tuvaletler:** : Engelli tuvaleti, hasta ve personel tuvaletlerini kapsar

Dezenfektanlı Solüsyon: İki şekilde hazırlanır.

- 1/10 Çamaşır Suyu solüsyonu:** 9 ölçü soğuk suya 1 ölçü çamaşır suyu (%10 yada bire dokuz) karıştırılıp hazırlanan solüsyon **kan ve vücut sıvılarının temas ettiği yüzeylerin** temizliğinde kullanılır. Bu solüsyon ayrıca **sprey şeklinde** püskürtücü şişe içine taze olarak hazırlanarak el altında bulundurulur.
- 1/100 Çamaşır Suyu solüsyonu:** 1 litre suya 10 cc (%1 yada bire yüz) çamaşır suyu karıştırılıp hazırlanan solüsyon **yüzey dezenfektanı** olarak kullanılır.

A. Temel İlkeler:

- Temizlik, hareketlilik başlamadan önce veya bittikten sonra yapılır.
- Temizlik yapılmadan önce eldiven giyilmelidir.
- Temizliğine başlamadan önce ortamın havalandırılması sağlanmalıdır.
- Kuru süpürme, silkeleme yapılmaz. Bütün işlemler toz kaldırmadan yapılır.
- Temizlik, temiz bölgeden kirli bölgeye doğru yapılır.
- Tuvaletler en son temizlenir.
- Temizlik maddeleri ve dezenfektanlar birbiri ile karıştırılmaz.
- Temizlik malzemeleri her bölüm için farklı olmalıdır.
- Temizlik/dezenfektan çözeltileri aşırı kirlendiğinde değiştirilmelidir.
- Temizlik malzemeleri kova içinde ve ıslak bırakılmaz.
- Temizlik bitiminde malzemeler uygun şekilde yıkanıp kurutulur.
- Çöpler "atık yönetimi talimatı"na göre toplanır.

B. Yüksek Riskli Alanların Temizliği:

- Bu alanların temizliği **1/100 lük çamaşır suyu** solüsyonu ile yapılır.
- Oda temizliği için kullanılacak temizlik malzemeleri odaya taşınır.
- "El yıkama talimatı"na göre eller yıkanır ve tek kullanımlık eldiven giyilir.
- Masa, dolap vb. yüzeyler silinir, kurulandıktan sonra eşyalar yerine konulur.
- Cam kenarları, kapı kolları, sandalye vb. yüzeyler silinir.
- Tüm alet ve gereçlerin tozu alınır.Toz alma işleminde hav bırakmayan nemli bez kullanılır.
- Muayene masaları 1/100 çamaşır suyu ile silinir. (Görünür kirlenme varsa, 1/10 çamaşır suyu kullanılır).
- 1/100 çamaşır suyu ile oda zemini silinir, paspas ve kullanılan malzemeler temizlenir, kurutulur.
- Atık kovaları riskli enfeksiyöz materyalle kontamine olduysa 1/10 luk çamaşır suyuyla dezenfekte edilir.
- Temizlik bitikten sonra eldiven çıkarılır, eller yıkanır, temizlik bezleri değiştirilir.

HAZIRLAYAN		ONAYLAYAN
Dr. Necla ATICI ÖZTÜRK		Dr. Ahmet ÜREMEN Yönetici Hekim

C. Orta Riskli Alanların Temizliği:

1. Bu alanların temizliği su ve deterjanla yapılır.
2. Temiz alandan kirli alana doğru her yer deterjanlı su ile silinir.
3. Çöpler günde en az bir kere "atık yönetimi talimatı"na göre toplanır. Çöp kovaları görünür kir varlığında hemen, periyodik olarak ise haftada bir kere yıkanıp durulanır.
4. Atık kovaları riskli enfeksiyöz materyalle kontamine olduysa 1/10 çamaşır suyuyla dezenfekte edilir.
5. Muayene masaları 1/100 çamaşır suyu ile silinir. (Görünür kirlenme varsa, 1/10 çamaşır suyu kullanılır).
6. Lavabolar günlük temizlenir.
7. Pencere kenarı ve kapı kolları günlük temizlenir. Cam ve kapılar iki haftada bir silinir.
8. Duvarlar, kapı, kapı çevresi ve pencere çevrelerine gerektiğinde ıslak temizlik veya leke temizliği yapılır.
9. Zemin, kirlendiğinde ve günlük olarak deterjanlı su ile paspaslanır.

D. Kan ve Vücut Sıvıları Döküldüğünde Yapılacak Temizlik:

1. Tek kullanımlık eldiven giyilir.
2. Kan ve vücut sıvıları döküldüğünde beklemeden hemen kağıt havlu ile kaba kiri alınır,
3. Atıklar kırmızı poşete atılır.
4. Kirlenen alan 1/10 çamaşır suyu ile temizlenir
5. İşlem sonrası bez atılır, paspas dezenfekte edilir, eldiven çıkarılıp eller yıkanır.

E. Tuvaletlerin Temizliği

1. Tüm kâğıt ve sabun stokları kontrol edilir, eksiklikler tamamlanır.
2. Sıvı sabun kapları boşaldıkça üzerine ilave yapılmaz. Kaplar mekanik olarak temizlenip, dezenfekte edildikten sonra yeni sabun doldurulur. Üzerine dolum tarihi yazılır ve 2 haftada bir yenilenir.
3. Tuvalet temizliğine başlarken önce sifon çekilir.
4. Klozet ve tuvalet taşları 1/10 çamaşır suyu ile fırçalanır ve durulanır.
5. Lavabolar 1/100 lük çamaşır suyu ile fırçalanır ve durulanır.
6. Tuvalet zemini en son ayrı fırça ile temizlenir ve durulanır.
7. Tuvalet temizliğinde kullanılan temizlik malzemeleri başka bir alanda **kesinlikle kullanılmaz**.
8. Tuvalet temizliği günde 3 kez yapılarak *Tuvalet Temizlik Çizelgesine (PASM-08)* işlenir ve kontrol edilerek onaylanır. İki haftada bir çizelge yenilenerek eskisi kontrol eden tarafından dosyalanır.

F. Çevre Temizliği

1. Açık alanlarda katı ve sıvı atıkların toplanır ve zemin süpürülür.
2. Süpürülen atıklar ve çöpler toplanıp çöp konteynerlerine atılır.
3. Biriken yağmur suları çekilir.
4. Bu işlemler yapılırken eldiven ve maske takılır.

G. Özel gereçlerin Temizliği:

EKG, Dopler, Nebülzatör, Laringoskop, Defibrilatör cihazları gibi özel gereçlerin temizliğinde, o aleti kullanan personel görev alır.

HAZIRLAYAN		ONAYLAYAN
Dr. Necla ATICI ÖZTÜRK		Dr. Ahmet ÜREMEN Yönetici Hekim